

המאבק על ספריית הרבי

מאבק חוצה יבשות בן שלושה עשורים: טראמפ, נתניהו ונשיא ארגנטינה מיליי מאחדים כוחות כדי להשיב לניו יורק את הספרייה החשובה לחב"ד • אוסף כתבי הקודש הנדיר מחזיק יותר מ־12 אלפי כתבי יד של מקימי וראשי חב"ד – והגיע בחלקו לשוק השחור • שליח חב"ד: "המאבק שלנו לא נגמר"

נשיא ארה"ב דונלד טראמפ בקברו של הרבי מלובביץ' בניו יורק צילום: אי.אף.פי

בוושינגטון, שהורה על חילוט נכסים רב־סיים בסך של מאות מיליוני דולרים – במקביל להטלת קנס יומי של 50 אלף דולר על רוסיה, עד להשבת כתבי היד המאוכסנים בספריית לנין ברוסיה.

באחרונה קיבל בית המשפט בוושינגטון את עתירת החברות האמריקניות אשר מחזיקות בכסף הרוסי שאמור היה להיחלט – וביטל את פסק הדין של הערכאה הנמוכה יותר. במקביל להכנת הערעור לבית המשפט העליון של ארה"ב, עירבבו בחסידות את מקורבי נשיא ארגנטינה ואת סביבת נתניהו כדי להפעיל לחץ נוסף על נשיא רוסיה פוטין שהגדיר את כתבי הקודש העתיקים כ"נכס לאומי רוסי" ואף העביר חלק מהם למוזיאון המורשת היהודית במוסקבה. המהלך שמובילים בחב"ד אמור לייצר פנייה משותפת של נתניהו יחד עם נשיא ארגנטינה לטראמפ במטרה להפעיל לחץ משותף על נשיא רוסיה. צוותי עבודה משותפים של חב"ד ומקורבי חאבייר ונתניהו כבר נפגשו סביב העניין.

הזדמנות נדירה

נשיא ארה"ב, כמו גם נשיא ארגנטינה, קרובים לחסידות חב"ד – שם במיעים אופטימיות שהתערבות של מדינות המנהיגים תוביל לתפנית אשר תסייע להחזרת כתבי הקודש לחסידות. גורמים בחב"ד ציינו כי "נוצרה בימים אלה הזדמנות חדשה שתעלה בפנינו אפשרות של נשיא

רי ה"תניא" מתוך האוסף – והעביר אותו מייד לאחר מכן לספריית חב"ד בניו יורק, אולם המסה הגדולה של הספרים נותרה במקומה.

התנגדות שמיימית

לפני שלוש שנים פנתה אגודת חסיד חב"ד בארה"ב ליועצת המ"שפטית לממשלה, עו"ד גלי בהרבי מיארה, בדרישה להקפאת ההליכים להעברת בעלות במקרקעין בירוש"ל לים לממשלת רוסיה ובראשם כנסיית אלכסנדר נייבסקי בעיר העתיקה בירושלים. בחב"ד דרשו להתנות את

"זה לא רק אוסף של חפצים, זו נשמה אחת גדולה. הרבי התייחס לאוסף הזה כאל חלק מהחיים עצמם, כחלק מנשמת הדוד, ולכן הפגיעה באוסף היא בעצם פגיעה בכלל ישראל"

מיליי ונתניהו. משתפים פעולה לשכנע את פוטין צילום: עמנון בן גרשום/לע"מ

המאבק להחזרת ספריית שניאורסון לספריית חב"ד בארה"ב. בהתייחס למעורבות של מנהיגי מדינות, אמר הרב אהרונוב: "העובדה שבשנת 2025 אנחנו רואים מנהיגים של מדינות, חלקם לא יהודים בכלל, מצהירים בגלוי שהרבי משפיע עליהם, על קבלת ההחלטות שלהם, על דרך חייהם, זה פלא אדיר. מדובר באנשים שמעולם לא פגשו את הרבי, ובכל זאת הם חשים את כוח ההשפעה שלו, חווים חיבור פנימי לרוחו, לרעיונותיו ולמה שהוא מייצג. זה מרגש, זה מרטיט לב."

הרב יוסף ניסן קונין, בנו של חבר המשלחת הרב שלמה קונין שמכהן כשליח הראשי של חב"ד בקליפורניה ולוקח חלק במאבק: "הגענו לרגע מכריע, וזה עוסק בהרבה יותר מספרים. זה עוסק בעימות מול משטר שלאורך דורות הפך את זה למשימה – למחוק זהות יהודית בכוח, בגנאי

המכתח לשחרור האוסף בידיו. נשיא רוסיה ולדימיר פוטין צילום: וויטוס

בה ובטרור. "אוסף שניאורסון שרד צארים, נאצים שקבורים מנהיגיו נכלאו, הספרים שהרפוס שלנו נדרסו ועמנו הוגלה. הרבי הראשון של חב"ד נזרק לכלא חפצים, זו נשמה אחת גדולה. הרבי התייחס לאוסף הזה כאל חלק מהחיים עצמם, כחלק מנשמת הדוד – ולכן הפגיעה בו היא פגיעה בכלל ישראל. לא ננוח עד שכל האוצרות הללו יושבו במלואם למקומם הנכון."

בני ערובה תרבותית

הרב יוסף ניסן קונין, בנו של חבר המשלחת הרב שלמה קונין שמכהן כשליח הראשי של חב"ד בקליפורניה ולוקח חלק במאבק: "הגענו לרגע מכריע, וזה עוסק בהרבה יותר מספרים. זה עוסק בעימות מול משטר שלאורך דורות הפך את זה למשימה – למחוק זהות יהודית בכוח, בגנאי

כמו שלל מלחמה

"כתבי היד הקדושים האלה אינם סמלים – הם הנשמה שלנו. הם דם החיים של דורות של חוסן יהודי, מאבק והישרדות. ובכל זאת, תוך כדי טענה שהם מגינים עליהם רוסיה אפשרה לחלקים מהאוסף להופיע בשוק השחור: ספרים, דפים מכתבי הרבי, פריטים קדושים שנמכרו במכירה פומבית כמו שלל מלחמה. זה חרפה – לצרף, להיסטוריה ולא נשיות עצמה."

"המאבק לא נגמר. למעשה, הוא רק התחיל. פסק הדין האחרון בווייט נגטון אולי האט נתיב אחד, אבל הוא פתח אחר. אנחנו לך עד הסוף – לבית המשפט העליון, לקונגרס, לכל אולם משפט ובידור שבה ניתן לשמוע דבר. שהעולם יבין: הטקסט טים האלה אינם ניתנים למשא ומתן. הם לא נשכחים. הם לא למכירה. לא נירגע עד שהדף האחרון יוחזר."

ניסן שטראוכלר

כתבנו באירופה

המסע של חב"ד לשהרור "ספריית שניאורסון" עולה שלב ומשלב בעת שלושה מנהיגים בולטים – נשיא ארה"ב טראמפ, נשיא ארגנטינה מיליי וראש הממשלה נתניהו, למרות החלטת בית המשפט בוושינגטון שדחה החלטה של ערכאה נמוכה יותר. ובסופם של רוסיה בעקבות החקיקה באוסף כתבי הקודש הנדיר שמכיל יותר מ־12 אלף כתבי יד של מקימי וראשי שושלת חב"ד.

המהלך החדש של חב"ד בשיתוף נשיא ארגנטינה חאבייר מיליי, ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו ונשיא ארה"ב דונלד טראמפ נועד לחזק את רוסיה להשיב את האוסף שהוחזר על ידי ברית המועצות לאחר מלחמת העולם הראשונה, ועדיין נמצא ביד רוסיה.

מאבק על פני עשורים

המאבק המדובר נמשך כבר יותר משלושה עשורים. במהלך השנים חתמו 100 חברי הסנאט בארה"ב על מכתב אשר דורש מנשיא רוסיה ולדימיר פוטין להחזיר לספריית חב"ד את כתבי היד של האדמו"רים והרבינים הבכירים ביותר בחסידות. הספרייה נמצאת בבניין שבו התגורר רב עבר הרבי מלובביץ' בארה"ב,